

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/2180**od 16. prosinca 2019.****o utvrđivanju detaljnih postupaka i sadržaja izvješća o kvaliteti u skladu s Uredbom (EU) 2019/1700
Europskog parlamenta i Vijeća****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1700 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. listopada 2019. o uspostavi zajedničkog okvira za europske statistike o osobama i kućanstvima koje se temelje na podacima o pojedincima prikupljenima na uzorcima, izmjeni uredaba (EZ) br. 808/2004, (EZ) br. 452/2008 i (EZ) br. 1338/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ) br. 577/98 ⁽¹⁾, a osobito njezin članak 13. stavak 6.,

budući da:

- (1) Komisija bi za podatke koje su države članice dužne dostavljati Eurostatu trebala utvrditi detaljne postupke i sadržaj izvješća o kvaliteti, uključujući indikacije o metodi za procjenu usklađenosti sa zahtjevima o preciznosti.
- (2) Mjere iz ove Uredbe u skladu su s mišljenjem Odbora za europski statistički sustav,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.**Predmet**

Ovom se Uredbom utvrđuju detaljni postupci za izvješća o kvaliteti i njihov obvezni sadržaj, uključujući nacrt metode za procjenu usklađenosti sa zahtjevima o preciznosti, za podatke koje su države članice dužne dostavljati Komisiji (Eurostatu) na temelju Uredbe (EU) 2019/1700.

Članak 2.**Definicije**

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „proxy anketiranje” znači anketiranje osobe koja nije osoba od koje su zatražene informacije, provedeno na temelju specifičnih pravila utvrđenih za svaku anketu, u kojima se navodi u kojim se slučajevima može prihvatiti proxy anketiranje;
2. „neodgovor” znači da u anketi nisu prikupljeni podaci za sve podatkovne stavke u anketnom upitniku ili od svih jedinica populacije određenih za prikupljanje podataka ili oboje, konkretno:
 - (a) „neodgovor jedinice” jest vrsta neodgovora koja nastaje ako nisu prikupljeni nikakvi podaci o jedinici populacije određenoj za prikupljanje podataka;
 - (b) „neodgovor stavke” jest vrsta neodgovora koja nastaje ako nisu prikupljeni nikakvi podaci o anketnoj varijabli za određenu jedinicu populacije;
3. „uzoračka pogreška” znači dio razlike između vrijednosti za populaciju i procjene te vrijednosti dobivene iz slučajnog uzorka, koja proizlazi iz činjenice da je prebrojena samo podskupina populacije;

⁽¹⁾ SL L 261I, 14.10.2019., str. 1.

4. „neuzoračka pogreška” znači pogreška u anketnim procjenama koja se ne može pripisati fluktuacijama u uzorkovanju;
5. „zamjena” u odnosu na davatelje podataka znači zamjena izvorno uzorkovane jedinice drugom jedinicom, uključujući zamjenu unutar i među kućanstvima;
6. „prihvatljive jedinice” znači skup jedinica populacije odabranih iz okvira uzorka koje su dio ciljne populacije;
7. „neprihvatljive jedinice” znači jedinice u uzorku koje nisu dio ciljne populacije;
8. „neto uzorak”, koji se naziva i „postignuti uzorak”, znači skup jedinica populacije (uključujući zamjenske jedinice) odabranih iz okvira uzorkovanja, iz kojeg je dobiveno dovoljno informacija da se jedinica uključi u anketne procjene;
9. „bruto uzorak”, koji se naziva i „početni uzorak”, znači skup jedinica populacije koje su prvotno odabrane iz okvira uzorkovanja. Bruto uzorak obuhvaća prihvatljive jedinice (neto uzorak i jedinice bez odgovora) te neprihvatljive jedinice;
10. „imputacija” znači postupak unosa vrijednosti za određenu podatkovnu stavku za koju nije dostupan odgovor.

Članak 3.

Izvješća o kvaliteti

Izvješća o kvaliteti sadržavaju podatke i metapodatke o kvaliteti u skladu s kriterijima kvalitete i statističkim pojmovima utvrđenima u Prilogu. U tim se izvješćima navode i slučajevi neispunjenja odgovarajućih kriterija kvalitete i/ili netočne primjene statističkih pojmova.

Članak 4.

Nacrt metoda za procjenu usklađenosti sa zahtjevima o preciznosti

Komisija (Eurostat) procjenjuje u kojoj mjeri podaci koje su države članice dostavile u skladu s Prilogom II. Uredbi (EU) 2019/1700 ispunjavaju zahtjeve o preciznosti. Ako utvrdi neusklađenost sa zahtjevima o preciznosti, pri procjeni te neusklađenosti Komisija (Eurostat) uzima u obzir sljedeće:

- njezinu veličinu i učestalost te učinak na kvalitetu ključnih pokazatelja, a posebno na njihovu usporedivost,
- može li se brzo ispraviti i jesu li države članice djelotvorno provele potrebne ispravke,
- može li se neusklađenost neizravno smanjiti, posebno tehnikama procjene, te poduzimaju li države članice odgovarajuće mjere smanjenja rizika,
- u kojoj mjeri države članice nadziru neusklađenosti koje mogu nastati zbog razloga izvan njihove kontrole,
- u kojoj su mjeri neusklađenosti i dalje prisutne tijekom uzastopnih krugova prikupljanja podataka,
- postoji li plan korektivnih mjera koji je odobrila Komisija (Eurostat) i primjenjuje li se djelotvorno; pri procjeni takvog plana u obzir se uzima vrijeme potrebno za ispravljanje slučajeva neusklađenosti, posebno u slučaju prikupljanja panelnih podataka.

Članak 5.

Tehnički standardi dostave izvješća o kvaliteti

1. Za potrebe podrške upravljanju kvalitetom i dokumentacije procesa, izvješća o kvaliteti dostavljaju se u skladu s tehničkim standardima koje je utvrdila Komisija (Eurostat).
2. Kako bi se omogućio elektronički dohvat podataka, izvješća o kvaliteti dostavljaju se Komisiji (Eurostatu) putem jedinstvene ulazne točke.

Članak 6.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. prosinca 2019.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Kriteriji kvalitete i statistički pojmovi

Izvješća o kvaliteti trebala bi sadržavati podatke i metapodatke o kvaliteti u skladu sa sljedećim kriterijima kvalitete i statističkim pojmovima.

Ako određeni statistički pojam nije relevantan za statističku operaciju, taj bi pojam trebalo zadržati u izvješću o kvaliteti uz navođenje riječi „nije primjenjivo”.

1. KONTAKTI

Pojedinačne ili organizacijske kontaktne točke za podatke ili metapodatke, uključujući podatke za kontakt.

2. PRIKAZ STATISTIKE

Opis diseminiranih podataka, koji se korisnicima mogu prikazati u obliku tablica, grafikona ili zemljovida.

2.1. Opis podataka

Opis glavnih značajki skupa podataka.

2.2. Klasifikacijski sustavi

Prema potrebi, popis klasifikacija i raščlambi koje se koriste za podatke te sva odstupanja od europskih statističkih standarda ili međunarodnih standarda.

2.3. Sektorski obuhvat

Opis glavnih tema obuhvaćenih skupom podataka.

2.4. Statistički pojmovi i definicije, uključujući referentno razdoblje

Popis svih varijabli koje odstupaju od standardne definicije, uz navođenje korištenih nacionalnih pojmova i svih razlika između nacionalnih pojmova i odgovarajućih prikupljanja podataka.

2.5. Statističke jedinice

Opis jedinica promatranja.

2.6. Statistička populacija

Opis ciljne statističke populacije ili populacija na koje se skup podataka odnosi, tj. populacije o kojoj treba prikupiti informacije.

2.6.1. Populacije koje nisu obuhvaćene

Informacije o svim podskupinama populacija koje nisu obuhvaćene prikupljanjem podataka (npr. beskućnici ili osobe koje žive u ustanovama), uključujući opis svake takve populacije i njezine najbolje kvantitativne procjene.

2.7. Referentno područje

Opis geografskog područja na koje se odnosi mjerena statistička pojava: obuhvaćeno geografsko područje i popis svih isključenih regija.

2.8. Vremenski obuhvat

Razdoblja ili trenuci na koje se promatranje odnosi.

3. STATISTIČKA OBRADA

Operacije izvedene na podacima kako bi se dobile nove informacije u skladu s određenim skupom pravila.

3.1. Izvorni podaci

Opis izvora neobrađenih statističkih podataka (npr. intervjui, administrativni podaci, drugi izvori). Ako se koriste administrativni registri, treba ih jasno opisati (izvor, osnovna svrha, mogući nedostaci itd.).

3.1.1. Okvir uzorkovanja

Opis metoda korištenih za dobivanje ili izradu okvira uzorkovanja.

3.1.2. Nacrt uzorka

Opis sljedećih aspekata:

- vrsta nacrta uzorka (stratificiran, višestapni, u klasteru, jednoetapni, dvoetapni),
- kriteriji stratifikacije i podstratifikacije,
- veličina uzorka.

3.2. Učestalost prikupljanja podataka

Informacije o učestalosti prikupljanja skupa podataka.

3.3. Prikupljanje podataka

Opis metoda koje se koriste za prikupljanje podataka (CAPI, CAWI, CATI itd.). Trebalo bi priložiti nacionalni upitnik koji se koristi za prikupljanje podataka i njegov prijevod na engleski jezik.

3.4. Validacija podataka

Opis postupaka provjere i validacije izvornih i izlaznih podataka, uključujući objašnjenje kako se prate i upotrebljavaju rezultati tih validacija.

3.5. Izrada podataka

Opis postupka izrade podataka (npr. uređivanje podataka, imputacija, ponderiranje, prilagodba zbog neodgovora, kalibracija, korišteni model itd.). Svaki korak ponderiranja treba posebno opisati: izračun težine nacrta, prilagodbu zbog neodgovora (kako se ispravlja težina nacrta, uzimajući u obzir razlike u stopama odgovora), kalibraciju (razina i varijabla koje se koriste u prilagodbi, primijenjena metoda), izračun konačnih težina.

4. UPRAVLJANJE KVALITETOM

Sustavi i okviri koje je organizacija uvela za upravljanje kvalitetom statističkih proizvoda i postupaka.

4.1. Osiguranje kvalitete

Opis okvira za osiguranje kvalitete i/ili sustava upravljanja kvalitetom (npr. EFQM, ISO 9000) koji se upotrebljava u organizaciji.

4.2. Ocjena kvalitete

Opis ukupne kvalitete statističkih rezultata sa sažetkom glavnih prednosti i nedostataka u pogledu kvalitete u standardnim kriterijima kvalitete: relevantnost, točnost, pouzdanost, pravodobnost, preciznost, usporedivost i usklađenost. Mogu se navesti kompromisi među aspektima kvalitete i predviđena poboljšanja kvalitete.

5. RELEVANTNOST

5.1. Potrebe korisnika

Informacije (ako su dostupne) o (svim novim) potrebama korisnika s obzirom na podatke koji se prikupljaju.

5.2. Zadovoljstvo korisnika

Informacije (ako su dostupne) o razini zadovoljstva korisnika podacima koji su prikupljeni i stavljeni na raspolaganje.

5.3. Cjelovitost

Opis svih neusklađenosti u smislu varijabli koje nisu dostavljene.

6. TOČNOST I POUZDANOST**6.1. Ukupna točnost**

Sažetak različitih sastavnica ocjene točnosti i njihova povezanost s određenim skupom podataka ili područjem:

- opis glavnih izvora slučajnih i sustavnih pogrešaka u statističkim rezultatima i sažetak ocjene svih pogrešaka, s posebnim naglaskom na učinku na glavne procjene,
- ako je relevantno, aspekti revizije podataka.

6.2. Uzoračka pogreška

- Opis metodologije za izračun procjena preciznosti.
- Mjere preciznosti u procjenama u skladu s tehničkim specifikacijama pojedinačnih skupova podataka.
- Standardne pogreške na nacionalnoj i, prema potrebi, regionalnoj razini (NUTS 2) za glavne pokazatelje navedene u Prilogu II. Uredbi (EU) 2019/1700.

6.3. Neuzoračka pogreška**6.3.1. Pogreška obuhvata**

Opis razlike između okvirne populacije i ciljne populacije.

- Učestalost i rokovi ažuriranja okvira.
- Pogreške zbog neusklađenosti između okvira uzorkovanja te ciljne populacije i podskupina populacije (prekomjerni obuhvat, nedostatan obuhvat, pogrešne klasifikacije).

6.3.2. Pogreška u mjerenju

Opis pogrešaka do kojih dolazi tijekom prikupljanja podataka i zbog kojih se zabilježene vrijednosti varijabli razlikuju od stvarnih vrijednosti.

- Opis rada na nacrtu i testiranju upitnika (uključujući uklanjanje pogrešaka koje proizlaze iz multimodalnog prikupljanja podataka i/ili prikupljanja podataka iz više izvora.
- Opis osposobljavanja anketara.
- Stope proxy anketiranja.

6.3.3. Pogreška u slučaju neodgovora

Opis:

- dostupne značajke osoba koje nisu odgovorile,
- stope neodgovora prema jedinicama i prema stavkama,
- stope zamjene,
- Veličina bruto uzorka (veličina početnog uzorka), broj prihvatljivih jedinica i veličina neto uzorka, uključujući zamjenske jedinice (veličina postignutog uzorka)

6.3.4. Pogreška u obradi

Opis pogrešaka u obradi, nastalih zbog neispravne provedbe pravilno planiranih provedbenih metoda, te njihovih učinaka na konačne rezultate prikupljanja podataka.

- Opis provjera kvalitete i postupka uređivanja podataka.
- Opis postupaka imputacije.
- Stope imputacije.

6.3.5. *Pogreška u pretpostavci modela*

Prema potrebi: opis pogreške koja proizlazi iz modela specifičnih za određena područja, koji su potrebni za definiranje ciljne vrijednosti procjene.

6.4. **Desezoniranje (prema potrebi)**

Opis statističkih tehnika koje se koriste za uklanjanje sezonskih učinaka na nizove podataka.

6.5. **Politika revizije podataka**

Opis politike čiji je cilj osigurati transparentnost diseminacije podataka, pri čemu se preliminarni podaci revidiraju nakon izrade.

6.6. **Praksa revizije podataka**

Informacije o praksi revizije podataka.

7. PRAVODOBNOST I PRECIZNOST

Informacije o:

- datumu diseminacije nacionalnih rezultata,
- broju dana između završetka terenskog rada i prve potpuno validirane dostave podataka Komisiji (Eurostatu),
- datumu prve potpune dostave podataka Komisiji (Eurostatu). Ako podaci nisu dostavljeni u roku utvrđenom u Uredbi (EU) 2019/1700, trebalo bi navesti razlog kašnjenja.

8. USKLAĐENOST I USPOREDIVOST

Opis ispunjenja zahtjeva utvrđenih za određeno područje, uključujući, ako je relevantno, učinak odstupanja od upitnika i definicija.

8.1. **Geografska usporedivost**

Opis svih problema u usporedivosti različitih regija zemlje.

8.2. **Usporedivost tijekom vremena**

Informacije o trajanju usporedivih vremenskih nizova, uključujući godine u kojima su nastali prekidi nizova te razlozi zbog kojih su nastali.

8.3. **Usklađenost među područjima**

Usporedba s vanjskim izvorima za relevantne varijable ako dotične države članice smatraju da su takvi vanjski podaci dovoljno pouzdani.

8.4. **Usklađenost statistike na ispodgodišnjoj i godišnjoj razini**

Ako je primjenjivo.

8.5. **Usklađenost nacionalnih računa**

Ako je primjenjivo.

8.6. **Unutarnja usklađenost**

Informacije o svim neusklađenostima u rezultatima statističkog postupka.

9. DOSTUPNOST I JASNOĆA

Informacije o:

- formatima diseminacije,
- dokumentaciji o metodologiji i kvaliteti.

10. TROŠKOVI I OPTEREĆENJE

Opterećenje za davatelje podataka i, ako je dostupno, troškovi povezani s prikupljanjem i izradom statističkih proizvoda. Trebalo bi navesti prosječno trajanje intervjua u kućanstvu. Ako je to moguće i relevantno, o trajanju intervjua u kućanstvu treba izvješćivati prema načinu prikupljanja podataka.

11. POVJERLJIVOST

Informacije o vlasništvu nad podacima i o tome u kojoj bi mjeri njihova neovlaštena objava mogla dovesti u pitanje interese izvora ili drugih relevantnih strana ili naštetiti tim interesima.

- Politika povjerljivosti – opis svih odredaba uz europske propise relevantnih za statističku povjerljivost koja se primjenjuje na podatke,
- Povjerljivost obrade podataka: opći opis pravila koja se primjenjuju na obradu mikropodataka i makropodataka (uključujući podatke u tabličnom obliku) s obzirom na statističku povjerljivost.

12. PRIMJEDBE

Dopunski opisni tekst koji se može uključiti u izvješće o kvaliteti.
